

УДК 372.878:7.071.4

Хуан Яцян
Південноукраїнський національний
педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ТВОРЧОГО САМОВИРАЖЕННЯ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИКИ В ПРОЦЕСІ ВИКОНАВСЬКО-ІНСТРУМЕНТАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ

У статті визначено педагогічні умови творчого самовираження студентів мистецько-педагогічних вишів у процесі виконавсько-інструментальної підготовки. Зроблено припущення, що в якості педагогічних умов слід розглядати: аксіологізацію особистісно-фахової самоактуалізації майбутніх учителів музики в процесі виконавсько-інструментальної підготовки; використання творчого потенціалу інтерпретації музичного твору в процесі опанування різними формами інструментально-виконавської діяльності; стимулювання створення студентами власної художньо-виконавської концепції на засадах семантичного аналізу музичного твору й інтерпретаційної діалектичності; ініціювання самодослідження рівня актуальних і потенційних особистісно-фахових можливостей, моніторингу виконавсько-творчих досягнень з метою корекції та самовдосконалення виконавсько-інструментальної підготовки.

Ключові слова: майбутній учитель музики, творче самовираження, аксіологізація, інтерпретація, художньо-виконавська концепція, концертне виконавство, рефлексія, самодослідження.

Постановка проблеми. Проблема інтеграції України у світове товариство вимагає істотних змін у сучасній освіті та її органічного входження до європейського освітнього простору. Вирішення означеної проблеми спонукає вчених-педагогів і практиків до модернізації освітнього-виховного процесу через актуалізацію культурних, духовно-моральних проблем, що пов'язано з вирішенням питань формування творчої особистості майбутніх фахівців, зокрема й у галузі мистецької освіти.

Творчий розвиток студентів мистецько-педагогічних вишів здійснюється в різних видах практичної виконавської діяльності, у процесі якої вони реалізують інтелектуальні, фахові, професійні здібності, а також художньо-творчий потенціал. Тільки такий учитель музики, який творчо ставиться до навчання дітей у школі, в змозі ефективно організувати навчально-виховну діяльність і спрямувати її на розвиток здібностей учнів, а процес пізнання зробити цікавим і захоплюючим. Цим пояснюється важливе значення потреби у творчому самовираженні майбутнього

фахівця, зокрема в процесі виконавсько-інструментальної підготовки, під час розвитку в нього таких важливих професійних особистісних якостей, як-от: ініціатива, самостійність, художньо-пізнавальний інтерес, активність сприйняття музики тощо.

Аналіз актуальних досліджень. Рішення проблем творчого самовираження майбутніх учителів музики в методології та методиці мистецької освіти пов'язано з питаннями творчості, реалізації творчого потенціалу та впливу означеного на особистість. Філософською основою в означеному аспекті є праці І. Канта, М. Бердяєва, В. Біблера, В. Розанова та ін. Особлива увага приділяється питанню самореалізації людини у творчій діяльності з боку психологів: К. Абульханової-Славської, А. Асмолова, Б. Братуся, А. Маслоу, К. Роджерса, В. Франкла, В. Штерна та ін.

У дослідженнях В. Андреева, В. Кан-Каліка, С. Кульневича та ін. актуалізуються ідеї педагогіки творчого саморозвитку. На їх думку, творчість, творче перетворення дійсності, творчий погляд на світ і професію, професійно-творча самореалізація – явища, без яких не може існувати й розвиватися сучасний учитель. На думку О. Бондаревської, І. Ісаєва, В. Серікова, В. Слободчикова та ін., творча самореалізація – найважливіший критерій і показник готовності вчителя до здійснення професійної діяльності. Питання самореалізації вчителя музики актуалізуються в публікаціях Г. Батиршиної, Е. Бобрової, Н. Єгорової, Н. Рібакової.

Теоретичною та практичною цінністю в контексті вивчення проблеми творчого самовираження майбутніх учителів музики є наукові роботи класиків музичної педагогіки (Н. Гродзенська, К. Орф, В. Шацька, Б. Яворський та ін.), а також сучасних дослідників у галузі мистецької освіти (Г. Батиршина, Г. Буреніна, В. Горяєв, О. Дедюхіна, А. Зайцева, А. Козир, Г. Падалка, Ці Сянбо, А. Торопова, Чжан Яньфен та ін.).

У розвідках науковців наголошується на тому, що музичне мистецтво існує як самореалізація індивіда через художню творчість, а самовираження є основною рушійною силою, яка спонукає особистість до розвитку власного таланту, здібностей, якостей і властивостей, зокрема в процесі музично-виконавської діяльності.

У контексті дослідження проблеми творчого самовираження майбутніх учителів музики в процесі виконавсько-інструментальної підготовки значення набувають праці таких українських учених, як-от: В. Крицький, О. Олексюк, О. Палатайко, М. Ткач та ін. Педагогами висвітлені питання творчої самореалізації студентів мистецько-педагогічних вишів у інтерпретаційному просторі. На їх думку, виконання музики є творчою діяльністю, а продуктом інтерпретації твору стає особистісне, унікальне тлумачення художньої інформації.

Аналіз науково-методичних досліджень свідчить про те, що в сучасній мистецько-педагогічній вищій школі виникають протиріччя між необхідністю формування потреби в майбутніх учителів музики до

творчого самовираження й недостатньою визначеністю педагогічних умов для вирішення цієї проблеми, зокрема в процесі виконавсько-інструментальної підготовки студентів.

Мета статті – висвітлення педагогічних умов творчого самовираження майбутніх учителів музики в процесі виконавсько-інструментальної підготовки.

Мету конкретизовано в таких завданнях:

- осмислити процес аксіологізації особистісно-фахової самоактуалізації майбутніх учителів музики під час музично-виконавської діяльності;

- дослідити значення творчого потенціалу виконавської інтерпретації в процесі опанування різними видами й формами виконавсько-інструментальної діяльності;

- висвітлити особливості стимулювання створення студентами власної художньо-виконавської концепції на засадах семантичного аналізу музичного твору й інтерпретаційної діалектичності;

- окреслити можливості ініціювання самодослідження рівня актуальних і потенційних особистісно-фахових можливостей, моніторингу виконавсько-творчих досягнень з метою корекції та самовдосконалення виконавсько-інструментальної підготовки.

Виклад основного матеріалу. Узагальнення наукових поглядів педагогів щодо змісту й особливостей творчого самовираження майбутніх учителів музики в процесі виконавсько-інструментальної підготовки дало змогу визначити сутність даного феномена. На нашу думку, це – особистісно-професійна діяльність студента, яка зумовлює самодослідження, реалізацію творчого потенціалу й фахового досвіду в процесі усвідомленого визначення й експресивно-інтонаційного звукового втілення власної індивідуальної виконавсько-інструментальної концепції, адекватної до існуючих мистецько-усталених виконавських традицій через самопред'явлення в умовах діалогової художньої взаємодії, що забезпечує особистісно-фахову самоактуалізацію та самоствердження.

Визначення педагогічних умов творчого самовираження майбутніх учителів музики в процесі виконавсько-інструментальної підготовки в єдності з розвитком у них творчого потенціалу вимагає уточнення сутності самого поняття «умови». Умови – це «сукупність факторів, вагомих обставин, від яких щось залежить; обстановка, у якій щось відбувається» [3, 827]. У педагогіці умови частіше за все розуміють як обставини, низку заходів, які сприяють ефективності функціонування освітньої системи [5, 322]. Під педагогічними умовами розуміємо сукупність обставин, які зумовлюють творче самовираження майбутніх учителів музики в процесі виконавсько-інструментальної підготовки.

Однією з педагогічних умов вважаємо *аксіологізацію особистісно-фахової самоактуалізації майбутніх учителів музики в процесі виконавсько-інструментальної підготовки*. Означена умова передбачає

врахування ціннісних орієнтацій студентів під час творчого самовираження, які слід вважати внутрішніми, емоційно освоєними орієнтирами їх творчої виконавсько-інструментальної діяльності. Музично-інтерпретаційний процес безпосередньо пов'язаний із визначенням, розумінням і прийняттям різноманітних аксіологічних аспектів духовної системи ставлення особистості до музичного мистецтва, навчання, фахової діяльності як творчої. Розкриття творчого потенціалу майбутніх фахівців зумовлене розумінням ними важливості особистісно-фахової самоактуалізації. Означену самоактуалізацію в контексті виконавсько-інструментальної підготовки студентів розуміємо як максимально повну реалізацію інтерпретаційних здібностей і навичок, творчих якостей і властивостей через прагнення до фахового самоздійснення.

Система ціннісних орієнтацій, що формується в процесі творчого самовираження майбутніх учителів музики, містить усвідомлення музично-інтерпретаторської творчості як музично-педагогічної цінності, в основі якої знаходиться:

- сформована потреба в пізнанні й ціннісному усвідомленні сенсу мистецької освіти, виконавсько-інструментальної підготовки зокрема, активної творчої позиції, постійній спрямованості щодо особистісно-фахового самоздійснення;

- розуміння музично-інтерпретаційної діяльності як ціннісної домінанти процесу осягання й реалізації творчого потенціалу;

- набуття здібності до синтетично-діалогового спілкування як способу створення аксіосфери в процесі виконавсько-інструментальної підготовки й можливості яскравого, творчого існування в цілісному просторі мистецько-педагогічної освіти.

Процесуальні аспекти аксіологізації особистісно-фахової самоактуалізації студентів у процесі виконавсько-інструментальної підготовки повинні бути зорієнтовані на систематичний і цілеспрямований рух через пізнання, ціннісне розуміння, творче перетворення набутих інтерпретаційних знань до реалізації творчого потенціалу.

Наступною педагогічною умовою творчого самовираження майбутніх учителів музики є *використання творчого потенціалу інтерпретації музичного твору в процесі опанування різними формами інструментально-виконавської діяльності.*

Г. Гадамер і П. Рікер у своїх дослідженнях підкреслюють, що інтерпретація як категорія герменевтики є основою будь-якої комунікації, під час якої доводиться тлумачити наміри й дії людей, їхні слова, вчинки, продукти духовної та розумової діяльності, твори мистецтва й інші будь-які знакові системи [1; 6].

У музикознавстві термін «інтерпретація» визначається як: художнє тлумачення музичного твору в процесі його виконання, зокрема як активний творчий процес, у якому воля композитора повинна стати

власною волею інтерпретатора (С. Фейнберг); виконавська або авторська концепція щодо таких виразних засобів, як темп, динаміка, артикуляція, фразування, акцентування (С. Мальцев); художнє тлумачення виконавцем авторської інформації, яка зумовлює діалектичну єдність об'єктивного та суб'єктивного, виражену у вигляді особистісного ставлення до твору, що виконується (В. Белікова).

У музично-виконавській галузі поняття «інтерпретація» характеризується як процес реалізації нотного тексту, в якому «закодований» авторський задум, тобто передачі змісту музичного твору через «озвучене художнє втілення» його на інструменті. Процес виконання музики, на думку Н. Корихалової, визначається як зміст творчої діяльності музиканта-виконавця, результатом якої є процес засвоєння й розкриття художньо-образної сфери музичного твору, забарвленого власними емоціями, почуттями, думками. Дослідниця розглядає музичний твір у якості знакової системи, яка завжди потребує творчої переробки та озвучення виконавцем-інтерпретатором [2].

Особливого значення в контексті нашого дослідження набувають дослідження феномена інтерпретації в галузі мистецької педагогіки, зокрема таких науковців, як-от: В. Крицький, Д. Лісун, О. Ляшенко, Г. Падалка, М. Петренко, О. Полатайко, О. Рудницька, О. Щолокова та ін. Учені вважають, що інтерпретація музичного твору є процесом і результатом духовно-інтелектуального пізнання, розуміння та тлумачення особистістю смислових аспектів змісту музичного твору. Важлива роль, на думку дослідників, належить саме особистості інтерпретатора-виконавця.

Проблема творчого самовираження (самореалізації) в інтерпретаційному просторі, як зазначають О. Олексюк і М. Ткач, має один важливий методологічний аспект, який охарактеризовано як фундаментальний онтологічний поворот у філософії, пов'язаний із герменевтикою. Учені наголошують на тому, що в межах герменевтичного аналізу художня інтерпретація ґрунтується на передіснуванні певної художньо-образної структури, детермінованої загальнолюдськими цінностями й ідеалами, і саме вони мисляться тією первинною реальністю, яка робить можливим прочитання смислу музичного твору. Через такий аналіз проявляється активність особистісних засад майбутніх фахівців, реалізується момент свободи, завдяки якому генеруються нові ідеї та культурні цінності [4, 83–84].

Ураховуючи засади герменевтичного методологічного підходу, інтерпретацію можна охарактеризувати з позиції розуміння її як єдності етапів ознайомлення («прочитання»), освоєння й «відтворення» художньої ідеї, змісту музичного твору, що зумовлює виникнення та реалізацію виконавського задуму як творчого трактування авторського «художнього посилення», та спонукає до творчого самовираження в процесі виконавсько-інструментальної підготовки.

Якісне виконання інструментальної музики – синонім до слова «творчість». І тільки від інтерпретатора, зокрема майбутнього вчителя музики, залежить наскільки одухотворить він музичний твір своїм інструментальним виконанням. Саме індивідуальне трактування тексту підносить виконавську діяльність на творчий рівень. Адже навіть найдокладніший, насичений ремарками запис відносний, його ще потрібно не тільки «прочитати», але й «оживити», тобто виконати «творчий переклад» авторського запису-схеми в реальні звукові образи. Тому творчий потенціал інтерпретації музичного твору спонукає студента до особистісно-творчого тлумачення й «озвучування» його змісту слухачеві.

Творче самовираження студента в інтерпретаційному просторі охоплює низку форм художньо-освітнього вчинку, серед яких найважливішими можна вважати публічний виступ і концертне виконавство.

Характеризуючи публічну й концертну діяльність музиканта, А. Хараш наголошує на тому, що це діяльність комунікатора, яку можна побачити й почути. Вона містить два взаємодіючих процеси: пред'явлення комунікатора власне себе і пред'явлення тексту [7, 85]. У контексті нашого дослідження, пред'явлення себе – це самовираження майбутнього вчителя музики, зокрема в процесі виконавсько-інструментальної підготовки.

Слід зазначити, що самовираження студентів у процесі концертної діяльності, вільної від академічних рамок (концерти класу, кафедральні концерти, тематичні музичні вечори, просвітницькі концерти-проекти для дитячої аудиторії тощо), зумовлює покращення результативності виконавсько-інструментальної підготовки в цілому. Багато що в таких заходах є привабливим для здійснення творчого самовираження: урочиста форма проведення, святкова атмосфера, можливість виступити та проявити себе на відкритому концерті, виконати репертуар, який в офіційних виступах через низку різних причин не завжди можна продемонструвати. Колективна інтерпретаційна творчість на таких концертах знімає зі студентів напругу та тривожність, сприяє прояву творчого потенціалу учасників під час спільної діяльності через створення атмосфери інтелектуального та творчого співробітництва.

Самовираження під час публічних і концертних виступів дає змогу майбутньому фахівцеві презентувати себе через інтерпретацію музичного твору й налаштовує студента на пошук засобів реалізації творчого потенціалу. Такий пошук стає основою формування індивідуальної музично-виконавської культури, яка складається з музично-естетичної свідомості, виконавсько-інтерпретаційної компетентності.

Серед умов творчого самовираження майбутніх учителів музики в процесі виконавсько-інструментальної підготовки слід виокремити *стимулювання створення студентами власної художньо-виконавської концепції на засадах семантичного аналізу музичного твору й інтерпретаційної діалектичності.*

Необхідність означеної умови зумовлена змістом явища творчого самовираження в інтерпретаційному просторі – зокрема усвідомленим визначенням та експресивно-інтонаційним звуковим утіленням студентами власних індивідуальних виконавсько-інструментальних концепцій, адекватних до існуючих мистецько-усталених виконавських традицій через самопред'явлення в умовах діалогової художньої взаємодії. Означене вказує на активність фахово-особистісних дій майбутніх учителів музики через генерування ними інтерпретаційних концепції як усвідомленого індивідуального вибору в результаті творчо-евристичного пошуку власних трактовок. У системі музичної культури мистецько-усталені виконавські традиції (канони) та евристика існують у неперервній діалектичній взаємодії: найбільші яскраві інтерпретації стають взірцем для наслідування, створюють свій канон, наприклад, «у стилі Г. Гульда». І навпаки, усталений норматив є опорою для нових творчо-евристичних інтерпретацій.

Творчо-евристична функція в концепції студента-інтерпретатора тісно пов'язана з діалектичною. Трактовка інструментального твору передбачає самобутнє виконавське «бачення», адже концепція є мистецькою гіпотезою композиторського «бачення» художньої дійсності. Слід зазначити, що інтерпретаторська творчість набуває певної вторинності, оскільки на першому плані знаходиться задум творця-композитора – від композиторської семантики залежить художньо-виконавський результат майбутнього вчителя музики.

Отже, художньо-виконавська концепція ґрунтується на семантичній інтерпретації інструментальної музики й має знакову природу. Основи своїх знакових уявлень студент черпає із самого твору, із вказівок і ремарок композитора, із традицій і жанрів. Концепція інтерпретації надає всій безлічі знаків тексту стійкі значення, а в процесі генерації майбутній учитель музики ґрунтується на тих принципах, що й композитор.

У межах інтеграції цілісної художньо-виконавської концепції музичного твору студент через опору на асоціативне мислення відтворює релятивну семантику співвідношень знаків тексту і, як слідство, з'являється режисерське, сценічне унікальне прочитання, яке можна вважати результатом творчого самовираження.

Четвертою умовою творчого самовираження майбутніх учителів музики в процесі виконавсько-інструментальної підготовки є *ініціювання самодослідження рівня актуальних і потенційних особистісно-фахових можливостей, моніторингу виконавсько-творчих досягнень з метою корекції та самовдосконалення виконавсько-інструментальної підготовки.*

Оскільки художньо-виконавська концепція цілком ґрунтується на центральному положенні філософії тексту – невіддільності розуміння тексту від саморозуміння й самодослідження інтерпретатора, тому в інтерпретації є типовою ситуація, зокрема про яку говорив О. Роден, що в мистецтві важливо не *що* відтворювати або *як* відтворювати, а *хто* відтворює.

Виконавсько-творче досягнення віддзеркалює взаємодію, взаємопроникнення в єдиному проблемному просторі творчого самовираження. Воно означає підсумовування всієї сукупності набутих виконавських знань, умінь, навичок, художньо-творчих і ментальних уявлень тощо в процесі реалізації студентами творчого потенціалу в принципово нову якість – інтерпретаційно-інформаційний підсумок.

Художньо-виконавська концепція майбутніх учителів музики віддзеркалює акт збагнення смислів інструментального твору; її результат не вкладається в однозначні форми понять. Концепції корелюють не стільки безпосередньо з об'єктами, скільки з відповідями, які виникли в ході багатостороннього діалогу студента-інтерпретатора. Вони дозволяють майбутнім фахівцям визначити зміст власного фахового «Я», свої потенційні творчі можливості для корекції перспектив особистісно-професійного розвитку в процесі виконавсько-інструментальної підготовки. Ідеться про розвиненість рефлексивних умінь.

Рефлексія як думка про думку досягнення мети під час створення власної художньо-виконавської концепції визначає, наскільки усвідомлено майбутні фахівці оволоділи знаннями, уміннями, навичками тощо, чи спроможні вони співвідносити їх з отриманим результатом, де критерієм слугує сам процес творчого самовираження. Студенти повинні оцінити перебіг процесу самодослідження й визначити власні за реалізацією шляхи самоактуалізації.

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок. Отже, результати аналізу мистецько-педагогічних досліджень свідчать, що умовами забезпечення системності й цілісності у змісті процесу творчого самовираження майбутніх учителів музики під час виконавсько-інструментальної підготовки є: аксіологізація особистісно-фахової самоактуалізації майбутніх учителів музики в процесі виконавсько-інструментальної підготовки; використання творчого потенціалу інтерпретації музичного твору в процесі опанування різними формами інструментально-виконавської діяльності; стимулювання створення студентами власної художньо-виконавської концепції на засадах семантичного аналізу музичного твору й інтерпретаційної діалектичності; ініціювання самодослідження рівня актуальних і потенційних особистісно-фахових можливостей, моніторингу виконавсько-творчих досягнень з метою корекції та самовдосконалення виконавсько-інструментальної підготовки.

Подальшого наукового дослідження вимагає проблема визначення педагогічних принципів і методики творчого самовираження майбутніх учителів музики в процесі виконавсько-інструментальної підготовки.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гадамер Х.-Г. Истина и метод : Основы философской герменевтики / Х. Г. Гадамер [пер. с нем., общ. ред. и вступ. ст. Б. Н. Бессонова]. – М. : Прогресс, 1988. – 704 с.
2. Корыхалова Н. П. За вторым роялем: работа над музыкальным произведением в фортепианном классе / Н. Корыхалова. – СПб. : Композитор, 2006. – 552 с.
3. Ожегов С. И. Толковый словарь / С. И. Ожегов, Н. Ю. Шведова. – М. : «Азъ», 1996. – С. 827.
4. Олексюк О. М. Музично-педагогічний процес у вищій школі / О. М. Олексюк, М. М. Ткач. – К. : Знання України, 2009. – 125 с.
5. Педагогический энциклопедический словарь : Золотой фонд / [под ред. Б. М. Бим-Бад и др.]. – М. : Большая энциклопедия, 2003. – 528 с.
6. Рикер П. Конфликт интерпретаций : Очерки о герменевтике / П. Рикер [пер. с фр. И. С. Вдовина]. – М. : Канон-Пресс-Ц : Кучково поле, 1995. – 358 с.
7. Хараш А. У. Смысловая структура публичного выступления (об объекте смыслового восприятия) / А. У. Хараш // Вопросы психологии. – 1978. – № 4. – С. 86–97.

РЕЗЮМЕ

Хуан Яцянъ. Педагогические условия творческого самовыражения будущих учителей музыки в процессе исполнительско-инструментальной подготовки.

Цель данной статьи – освещение педагогических условий творческого самовыражения будущих учителей музыки в процессе исполнительско-инструментальной подготовки. Уточнено, что творческим самовыражением является лично-профессиональная деятельность студента, которая обуславливает самоисследование, реализацию творческого потенциала и специального опыта в процессе осознанного определения и экспрессивно-интонационного звукового воплощения собственной индивидуальной исполнительско-инструментальной концепции, адекватной существующим художественно-сложившимся традициям через самопредъявление в условиях диалогового взаимодействия, что обеспечивает лично-специальную самоактуализацию и самоутверждение.

Сделано предположение, что в качестве педагогических условий творческого самовыражения будущих учителей музыки в процессе исполнительско-инструментальной подготовки следует рассматривать: аксиологизацию лично-специальной самоактуализации студентов в процессе исполнительско-инструментальной подготовки; использование творческого потенциала интерпретации музыкального произведения в процессе овладения различными формами инструментально-исполнительской деятельности; стимулирование создания студентами собственной художественно-исполнительской концепции на основе семантического анализа музыкального произведения и интерпретационной диалектичности; инициирование самоисследования уровня актуальных и потенциальных лично-специальных возможностей, мониторинга исполнительско-творческих достижений с целью коррекции и самоусовершенствования исполнительско-инструментальной подготовки.

Сделаны выводы о том, что внедрение указанных педагогических условий должно обусловить: учёт ценностных ориентаций студентов в процессе творческого самовыражения, которые следует считать внутренними, эмоционально освоенными ориентирами их творческой исполнительско-инструментальной деятельности; самопрезентацию через интерпретацию музыкального произведения и поиск способов реализации творческого потенциала; активность специально-личностных действий будущих учителей музыки через генерирование ними интерпретационных концепций как осмысленного индивидуального выбора в результате творческо-эвристического поиска собственных инструментальных трактовок; определение студентами содержания собственного специального «Я», свои потенциальные творческие возможности для коррекции перспектив личностно-профессионального развития в процессе исполнительско-инструментальной подготовки.

Перспективами дальнейшего исследования заявленной проблемы может стать определение педагогических принципов и методики творческого самовыражения будущих учителей музыки в процессе исполнительско-инструментальной подготовки.

Ключевые слова: *будущий учитель музыки, творческое самовыражение, аксиологизация, интерпретация, художественно-исполнительская концепция, концертное исполнительство, рефлексия, самоисследование.*

SUMMARY

Huang Yatzyan. *Pedagogical conditions of creative self-expression of the future music teachers in the process of performing-instrumental training.*

The aim of this article is to highlight the pedagogical conditions for the creative expression of the future music teachers in the process of performing-instrumental training. It is specified that creative self-expression is the student's personal and professional activity, which determines self-study, realization of creative potential and special experience in the process of conscious definition and expressive-intonational sound realization of one's own individual conceptual and instrumental concept that is adequate to existing art-established traditions through self-presentation in conditions of dialogic interaction that provides personal-special self-actualization and self-affirmation.

It is suggested that as the pedagogical conditions for creative expression of the future music teachers in the process of performing-instrumental training, it is necessary to consider: axiologization of student's personal-special self-actualization in the process of performing instrumental training; use of creative potential of interpretation of a musical work in the process of mastering various forms of instrumental-performing activity; stimulating the creation by students of their own artistic and performing concepts based on the semantic analysis of the musical work and interpretational dialecticism; initiation of self-

examination of the level of actual and potential personal-special opportunities, monitoring of performing and creative achievements with the purpose of correction and self-improvement of performing-instrumental training.

It is concluded, that introduction of these pedagogical conditions should determine: consideration of the students' value orientations in the process of creative self-expression, which should be considered as internal, emotionally mastered orientations of their creative performing and instrumental activity; self-presentation through the interpretation of a musical work and the search for ways to realize creative potential; active special-personal actions of the future music teachers through the generation of their interpretative concepts as a meaningful individual choice as a result of creative-heuristic search for their own instrumental interpretations; determination by students of the content of their own special "I", their potential creative opportunities for correcting the perspectives of personal and professional development in the process of performing-instrumental training.

Prospects for further study of the stated problem can be the definition of pedagogical principles and methods of creative expression of the future music teachers in the process of performing-instrumental training.

Key words: *future music teacher, creative expression, axiology, interpretation, artistic and performance concept, concert performance, reflection, self-study.*